

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького
Біолого-технологічний факультет
Кафедра паразитології та іхтіопатології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
біолого-технологічного
Бойко А.О.
(прізвище та ініціали/підпис)
“ 25 ” червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Паразитарні хвороби домашніх та диких тварин
(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський) рівень
(назва освітнього рівня)
галузь знань 30 аграрні науки та продовольство
(назва галузі знань)
спеціальність 204 Технологія виробництва та переробки продуктів тваринництва
(назва спеціальності)
освітня програма зоофізіотерапія
(назва)
вид дисципліни за вибором

Львів – 2021 р

Робоча програма навчальної дисципліни

Паразитарні хвороби домашніх та диких тварин для здобувачів вищої освіти
(назва)

перший (бакалаврський) рівень
(освітній рівень)

спеціальності 204 Технологія виробництва та переробки продуктів тваринництва
(код та найменування спеціальності)

за освітньою програмою Зоофізіотерапія

Укладачі:

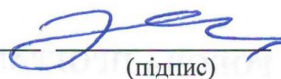
старший викладач кафедри, кандидат ветеринарних наук
(посада, науковий ступінь та вчене звання)

М.В. Голубцова
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри паразитології та іхтіопатології
(назва кафедри)

протокол № 7 від « 17 » травня 2021 року

завідувач кафедри паразитології та іхтіопатології
(назва кафедри)

 Данко М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено комісією з використання

тварин та етичної експертизи

протокол № 10 від « 23 » серпня 2021 року

Голова комісії

 Мисак А.Р.
(підпис, прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією

спеціальності 204 Технологія виробництва та переробки продуктів тваринництва
(назва спеціальності)

протокол № 11 від « 25 » червня 2021 р.

Голова НМКС

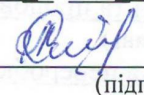
 Барило Б.С.
(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету біолого-технологічного
(назва факультету)

протокол № 11 від « 25 » червня 2021 р.

Голова НМРФ

 Лобойко Ю.В.
(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 2 від « 25 » червня 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин
Кількість кредитів/годин	3/90
Усього годин аудиторної роботи	32
в т.ч.:	
лекційні заняття, год.	16
практичні заняття, год.	
лабораторні заняття, год.	16
семінарські заняття, год.	
Усього годин самостійної роботи	58
Форма контролю	3-й сем. – Залік

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми навчання – 33,3 %

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни. Паразитарні хвороби домашніх і диких тварин є однією з провідних клінічних дисциплін ветеринарної медицини. В процесі її вивчення студенти повинні оволодіти теоретичними та практичними знаннями із основних паразитарних хвороби домашніх і диких тварин, які реєструються, або можуть бути завезені в Україну. Особлива увага звертається на морфологію та біологію паразитичних організмів, епізоотологію, особливості імунітету, патогенез, симптоми, патологоанатомічні зміни.

У процесі вивчення матеріалу дисципліни студенти вивчають паразитарні захворювання та їх вплив на організм тварин при проведенні методів зоофізіотерапії, набувають навиків аналізувати покази та протипокази до застосування методів зоофізіотерапії.

Метою вивчення паразитарних хвороб домашніх і диких тварин є з'ясування паразито-хазяїнних відносин; розуміти принципи виникнення патологічних процесів, механізми їх розвитку; розрізняти основні клінічні симптоми і синдроми захворювань, при яких можна застосовувати методи зоофізіотерапії.

Вивчення навчальної дисципліни «Паразитарні хвороби домашніх та диких тварин» ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: морфологія с.-г. тварин, основи фахової діяльності, фізіологія с.-г. тварин.

Здобуті знання з дисципліни «Паразитарні хвороби домашніх та диких тварин» є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: генетика з біометрією, екологія у тваринництві, годівля с.-г. тварин і технологія кормів, розведення с.-г. тварин, гігієна тварин.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Основні завдання навчальної дисципліни такі:

- засвоїти будову і біологію збудників паразитарних хвороб домашніх і диких тварин;
- вивчити принципи виникнення патологічних процесів, механізми їх розвитку і клінічні прояви;
- розрізняти основні клінічні симптоми і синдроми захворювань, при яких використовують методи зоофізіотерапії;
- пошук та опрацювання інформації з різних джерел, застосування знань у практичних ситуаціях;
- принципи оцінки показників загальних і функціональних методів обстеження хворих тварин, які скеровуються на фізіотерапію;

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

знати: основні паразитарні хвороби домашніх і диких тварин, які реєструються, або можуть бути завезені в Україну; чинні закони та інші нормативно-правові акти щодо безпеки та розповсюдження паразитарних хвороб домашніх і диких тварин; покази і протипокази до застосування зоофізіотерапії за перебігу паразитарних хвороб.

вміти: аналізувати основні клінічні симптоми і синдроми захворювань, при яких використовують методи зоофізіотерапії; дати оцінку перебігу захворювання та ефективності впливу фізичних факторів, оцінити можливість ускладнення захворювання та ускладнення, пов'язані з впливом фізичних факторів; визначати методи оцінки стану тварини, клінічного аналізу, виявлення проблем, оцінки досягнутих результатів та планування призупинення чи повного завершення курсу зоофізіотерапії.

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	лаб.	с.р.	інд.
1	2	3	4	5	6
Розділ-1: Гельмінтози домашніх і диких тварин					
Тема 1. Нематодози. Трематодози. Цестодози.	46	8	8	30	
Розділ-2: Протозоози домашніх і диких тварин					
Тема 2. Протозоози	22	4	4	14	
Розділ-3,4: Акарози та ентомози домашніх і диких тварин					
Тема 3. Акарози та ентомози	22	4	4	14	
Усього годин	90/3,0	16	16	58	

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год
II курс БТФ (3 семестр) – 16 год.		
Розділ-1: Гельмінтози домашніх і диких тварин		
1	Тема: Введення у ветеринарну паразитологію. Аскаридатози та стронгілятози. Визначення і зміст ветеринарної паразитології. Загальні відомості про паразитів і хвороби, які вони спричиняють. Аскаридатози. Токсокароз, токсаскароз. Стронгілятози. Анкілостомоз, Унцинаріоз.	2
2	Тема: Трихуратози. Трихуроз, Капіляріоз. Філяріатози: Дирофіляріоз	2
3	Тема: Трематодози. Опісторхоз, Аляріоз, Меторхоз.	2
4	Тема: Цестодози. Тенїдоз, Дипілідіоз, Мезоцестоїдоз, Дифілоботріоз	2
Розділ-2: Протозоози домашніх і диких тварин		
5	Тема: Кокцидіози. Еймеріоз і цистоізоспорооз, Токсоплазмоз, Саркоцистоз	2
6	Тема: Піроплазмідози та прокаріоти. Бабезіоз, Анаплазмоз, Ерліхіоз	2
Розділ-3, 4: Акарози та ентомози домашніх і диких тварин		
7	Тема: Акарози. Саркоптоз, Нотоєдроз, Отодектоз, Демодектоз, Хейлетіоз;	2
8	Тема: Ентомозию. Сифонаптерози, Ліногнатоз, Триходектоз.	2
Усього годин		16

3.3. Лабораторні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год.
II курс БТФ (3 семестр) – 24 год.		
Розділ-1: Гельмінтози домашніх і диких тварин		
1	Тема: Введення у ветеринарну гельмінтологію. Нематодологія. Аскарідатози: Токсокароз, токсамкароз. Стронгілятози: Анкілостомоз, Унцинаріоз (морфологічні та біологічні особливості збудників, лікування та загальні принципи боротьби з ними).	2
2	Тема: Трихуратози: Трихуроз, Капіляріоз. Філяріатози: Дирофіляріоз (морфологічні та біологічні особливості збудників, лікування та загальні принципи боротьби з ними).	2
3	Тема: Введення в ветеринарну трематодологію. Трематодози: Опісторхоз, Аляріоз, Меторхоз (морфологічні та біологічні особливості збудників, лікування та загальні принципи боротьби з ними).	2
4	Тема: Введення в ветеринарну цестодологію. Цестодози: Тенідоз, Дипілідіоз, Мезоцестоїдоз, Дифілоботріоз (морфологічні та біологічні особливості збудників, лікування та загальні принципи боротьби з ними).	2
Розділ-2: Протозоози домашніх і диких тварин		
5	Тема: Введення в ветеринарну протозоологію. Кокцидіози: Еймеріоз і цистоізоспороз, Токсоплазмоз, Саркоцистоз (морфологічні та біологічні особливості збудників, лікування та загальні принципи боротьби з ними).	2
6	Тема: Піроплазмідози та прокаріоти: Бабезіоз, Анаплазмоз, Ерліхіоз (морфологічні та біологічні особливості збудників, лікування та загальні принципи боротьби з ними).	2
Розділ-3, 4: Акарози та ентомози : Гельмінтози домашніх і диких тварин		
7	Тема: Введення у ветеринарну акарологію. Акарози: Саркоптоз, Нотоєдроз, Отодектоз, Демодекоз, Хейлетіоз (морфологічні та біологічні особливості збудників, лікування та загальні принципи боротьби з ними).	2
8	Тема: Ентомози-ектопаразитози тварин. Морфологічні та біологічні особливості ектопаразитів тварин (волосоїди, воші, блохи, кровососки) та заходи боротьби з ними.	2
Усього годин		16

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год.
Розділ-1: Гельмінтози собак і котів		
1	Тема: Трихінельоз. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	2
2	Тема: Шистосомоз. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	2
Розділ-2: Протозоози собак і котів		
3	Тема: Лейшманіоз. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	2
4	Тема: Трипаносомоз.	2

	Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	
5	Тема: Криптоспоридіоз. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	
Розділ-3: Акарози собак і котів		
6	Тема: Іксодові кліщі	2
Розділ-4: Ентомози собак і котів		
7	Тема: Зоофільні мухи	2
8	Тема: Фелікольоз. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	
9	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	42
Усього годин		58

4. Індивідуальні завдання

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення балів за поточний контроль, протягом семестру за їх бажанням може додатково надаватися індивідуальне завдання (написання реферату і виконання описових завдань) з таких тем:

1. Ехінохазмоз.
2. Метагоніоз.
3. Гетерофіоз.
4. Нанофієтоз.
5. Теніоз гідатигенний.
6. Теніоз пізиформний.
7. Кренозомоз.
8. Спіроцеркоз.
9. Діоктофімоз.
10. Дракункульоз.
11. Коринозомоз.
12. Ліногнатоз.
13. Лейшманіоз.
14. Трипаносомоз.

5. Методи навчання

У процесі проведення лекційних та лабораторних занять використовуються наступні методи активного навчання та технічні засоби:

- викладання лекційного матеріалу;
- використання навчального наглядного матеріалу (макро- та мікропрепарати, таблиці, схеми, стенди, муляжі, слайди та ін.);
- друковані роздаткові матеріали;
- використання комп'ютерних програм, відеофільмів, проектувальної апаратури;
- використання хворих тварин;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота студентів.

Головна мета лекційного курсу – знати і розрізняти основні клінічні симптоми паразитарних хвороб та оцінювати покази і протипокази при яких можна застосовувати методи зоофізіотерапії.

Лабораторні заняття за методикою їх організації є практично-орієнтованими та передбачають:

- засвоєння принципів виникнення патологічних процесів і механізми їх виникнення;
- вивчення основних клінічних симптомів за паразитарних хвороб;
- аналіз показів і протипоказів за яких можливе застосування методів зоофізіотерапії.

Завдання навчальної дисципліни

Основні завдання навчальної дисципліни такі:

- засвоїти будову і біологію збудників паразитарних хвороб домашніх і диких тварин;
- вивчити принципи виникнення патологічних процесів, механізми їх розвитку і клінічні прояви;
- розрізняти основні клінічні симптоми і синдроми захворювань, при яких можна використовувати методи зоофізіотерапії;
- пошук та опрацювання інформації з різних джерел, застосування знань у практичних ситуаціях;
- принципи оцінки показників загальних і функціональних методів обстеження хворих тварин, які скеровуються на фізіотерапію;

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

знати: основні паразитарні хвороби домашніх і диких тварин, які реєструються, або можуть бути завезені в Україну; чинні закони та інші нормативно-правові акти щодо безпеки та розповсюдження паразитарних хвороб домашніх і диких тварин; покази і протипокази до застосування зоофізіотерапії за перебігу паразитарних хвороб.

вміти: аналізувати основні клінічні симптоми і синдроми захворювань, при яких використовують методи зоофізіотерапії; дати оцінку перебігу захворювання та ефективності впливу фізичних факторів, оцінити можливість ускладнення захворювання та ускладнення, пов'язані з впливом фізичних факторів; визначати методи оцінки стану тварини, клінічного аналізу, виявлення проблем, оцінки досягнутих результатів та планування призупинення чи повного завершення курсу зоофізіотерапії.

Поточний контроль проводиться на лабораторних заняттях відповідно до конкретних цілей поточної теми. Засвоєння кожної теми контролюється на заняттях (початковий контроль – як рівень готовності до проведення лабораторних занять та кінцевий – рівень знань та умінь, що набуті) шляхом усного або письмового опитування, програмованого контролю.

6. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни «Інвазійні хвороби собак і котів» та «Тимчасового положення про організацію навчального процесу», схваленого вченою радою ЛНУВМ та БТ імені С.З. Гжицького 30.06.2015 р.

Поточний контроль здійснюється на кожному лабораторному занятті відповідно до конкретних цілей поточної теми. На усіх лабораторних заняттях проводиться об'єктивний контроль теоретичної підготовки та контроль засвоєння практичних навичок у вигляді тестування, письмового та (або) усного опитування. Теми контролюється на заняттях (початковий контроль – як рівень готовності до проведення лабораторних занять та кінцевий – рівень знань та умінь, що набуті).

При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність студенти виставляються оцінка за 4-ти бальною шкалою.

Контроль та оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачено поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми.

Видами контрольних заходів є: поточний контроль, колоквиум та усі форми семестрового контролю. Контрольні заходи завершуються семестровим заліком.

7. Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання студентів денної форми здобуття освіти

Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість яких за кожний підсумковий контроль становить 100. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 1).

Таблиця 1

Форма контролю	Кількість балів	СО
ПК	100	100
Залік	-	

Розподіл балів у 9 семестрі, який завершується заліком

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100:

$$100 (\text{ПК}) = 100,$$

де:

100 (ПК) – 100 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

Критерії оцінювання поточного контролю діяльності студента.

Поточний контроль здійснюється на лабораторному занятті із застосуванням тестів. Тестовий контроль теоретичної підготовки проводиться шляхом виконання тесту з 10 питань, кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал, Максимальна сума балів за весь тест становить 10 балів. Викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною шкалою. Оцінка «відмінно» (5) – студент правильно відповів на 90-100 % тестів; «добре» (4) – студент правильно відповів на 70-89% тестів; формату А. «задовільно» (3) – студент правильно відповів на 50-69% тестів; «незадовільно» (2) – студент відповів на менше, ніж 50% тестів. На кожному лабораторному занятті знання студента оцінюються за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») згідно з критеріями оцінювання поточної.

В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$\text{ПК} = \frac{100 \times \text{САЗ}}{5} = 20 \times \text{САЗ};$$

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали);
- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів);
- за участь в студентському науковому гуртку кафедри (додається 5 балів).

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентові у графу «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

Критерії оцінювання за результатами заліку

Оцінка	Критерії оцінювання
«зараховано»	Виставляється студенту, який засвоїв програмний матеріал, не допускає суттєвих помилок у відповідях на питання, вміє застосувати теоретичні положення при вирішенні практичних питань і завдань.
«незараховано»	Виставляється студенту, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено, з великими труднощами виконує лабораторні роботи та практичні навички.

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-

бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до табл. 2 і заноситься в додаток до диплому фахівця.

Таблиця 2

За 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
	Залік	
90 – 100	Зараховано	A
82 – 89		B
74 – 81		C
64 – 73		D
60 – 63		E
35 – 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	FX
0 – 34	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Ситуаційні та тестові завдання.

2. Перелік питань, які виносяться на залік.

3. Методичні розробки кафедри для вивчення дисципліни:

1. Прийма О.Б., Стибель В.В., Данко М.М., Сварчевський О.А., Лобойко Ю.В. Методичні рекомендації з діагностики, лікування та профілактики токсокарозу собак. Львів, 2012. 28с.

2. Сварчевський О.А., Секретарюк К.В., Тафійчук Р.І. Гельмінтологічні дослідження тварин і навколишнього середовища у ветеринарній медицині. — Львів, Сполом, 2005. 110 с.

3. Секретарюк К.В., Сварчевський О.А. Основи екологічної зоопаразитології. Львів, 2007. 358 с.

4. Юськів І.Д. Ветеринарна протозоологія: Навч. посіб. / За ред. К.В.Секретарюка. — Львів: Каменяр, 1997. 142 с.

5. Юськів І.Д. Акарологічні дослідження тварин та акарициди: Навч.- практич. Посібник. — Львів: Каменяр, 1998. 95с.

6. Юськів І.Д. Методи діагностики ендopаразитів у собак, котів, кролів, гризунів і рептилій: [методична розробка для лабораторних занять]. І.Д. Юськів. Львів: ЛНУВМ та БТ імені С.З. Гжицького, 2014. 28 с.

7. Ілюстрований матеріал (макро- і мікропрепарати, таблиці, схеми, мультівідео).

9. Рекомендована література

Базова

1. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник. / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; За ред. В.Ф. Галата. К: Вища освіта, 2003. 464 с.

2. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник. – 2-ге вид., переробл. та допов. / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; за ред. В.Ф. Галата. К: Урожай, 2009. 368 с.

3. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін.; За ред. В.Ф. Галата. К: Урожай, 1999. 192 с.

4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Практикум / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; За ред. В.Ф. Галата. К: Вища освіта, 2004. 238 с.

5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Практикум (для самостійної роботи) / Ю.О. Приходько, С.І. Пономар, О.В. Мазанний, О.В. Нікіфорова, А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко; За ред. Ю.О. Приходька, С.І. Пономаря. Біла Церква, 2011. 313 с.

6. Паразитарні хвороби м'ясоїдних тварин. Гельмінтози / Ю. Ю. Довгій, Н. М. Сорока,
7. О. А. Дубова, Д. В. Фещенко, Т. І. Бахур. Житомир: Полісся, 2014. 216 с.

Допоміжна

1. Болезни собак / Лукьяновский В.А., Филиппов Ю.И., Копенкин Е.П. и др. М.: Росагропромиздат, 1988. 384 с.
2. Болезни собак: Справочник / Сост. проф. А. И. Майоров.-3-е изд.- М.: Колос, 2001. 472 с.
3. Борисевич В.Б., Борисевич Б.В. Болезни кошек. К., 1997. 143 с.
4. Борисевич В.Б., Борисевич Б.В. Болезни собак. К.,1996. 364 с.
5. Майоров А.И. Болезни собак. — М.: Колос, 2001. 472 с.
6. Ниманд Х.Г., Сутер П.Ф. Болезни собак / Пер. с нем., 2-е изд.- М.: Аквариум ЛТД. 2001. 816 с.
7. Хвороби собак і кішок / В.Б. Борисевич, В.Ф. Галат, Г.М. Калиновський та ін. / За ред. А.Й. Мазуркевича. К.: Урожай. 1996. 432 с.
8. Чандлер Э.А., Гаскем К.Д., Гаскелл Р.М. Болезни кошек / Пер. с англ.- М.: Аквариум ЛТД. — 2002. — 696 с.
9. Клиническая паразитология собак и кошек / Власта Свободова, Мирослав Свобода. Брно: Чешская ассоциация ветеринарных врачей мелких домашних животных, 1995. 296 с.
10. Zajac A. Veterinary clinical parasitology / Anne M. Zajac, Gary A. Conboy. 8th ed. American Association of Veterinary Parasitologists: Wiley-Blackwell, 2012. 354 p.

10. Інформаційні ресурси

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua>

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.